

12. TEATTERITAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN OPETUSSUUNNITELMA

Loimaan työväenopiston ja Loimaan teatterin järjestämän teatteritaiteen perusopetuksen tavoitteena on edistää lasten ja nuorten kykyä ilmaista itseään ja kasvaa luoviksi, itseään ja toisia kunnioittaviksi yksilöiksi. Meille erilaisuus on rikkautta ja haluamme tarjota lapsille ja nuorille paikan, jossa jokainen voi tuntea itsensä hyväksytyksi, ainutlaatuiseksi ja tärkeäksi. Korostamme sitä, että taitoja opitaan harjoittelun kautta, että taiteessa on useita oikeita vastauksia ja tapoja saman asian toteuttamiseen, että ilmaisussa tärkeää on aitous ja että pitkäjänteinen ja sinnikäs työ tuottaa hyvän tuloksen.

Tavoitteenamme on valmistaa yhdessä lasten ja nuorten kanssa laadukkaita ja monipuolisia teatteriesityksiä sekä teksti- että ryhmälähtöisesti ohjaajan ja osallistujien ideoita huomioiden, yhdessä oppien ja tekemisestä nauttien. Teatteritoiminnassa lapset ja nuoret osallistuvat monin eri tavoin toimimalla esiintymisen ohella käsikirjoittajina, maskeeraajina, puvustajina, kahvion ja narikan sekä tekniikan töissä. Aikuisten, lasten ja nuorten muodostama yhteisö on sen jäsenille tärkeä, viihtyisä ja mieluinen toimintaympäristö. Tavoitteena on ylläpitää oppimista ja hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta.

Opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen ymmärretään yksilölliseksi ja yhteisölliseksi taitojen ja tietojen rakennusprosessiksi, jonka kautta syntyy kulttuurinen osallisuus. Taiteen oppiminen on pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen prosessi. Opiskelu on tavoitteellista, ja erilaisissa tilanteissa työskennellään opettajan ohjauksessa, vuorovaikutuksessa opettajan ja ryhmän kanssa sekä itsenäisesti. Opettajalla on keskeinen merkitys sekä oppilaan opiskelutaitojen että -ympäristön kehittämisessä sellaiseksi, että erilaisten oppilaiden edistyminen on mahdollista. Toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisen kautta. Arjessa huomioidaan kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus, kielitietoisuus sekä tekijänoikeudet.

Oppilaalla on aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa. Opetuksessa huomioidaan oppijan aiemmat kokemukset, lähtökohtana on tutkiva oppiminen. Lähestymistapa opittavaan on toiminnallinen. Opetus hyödyntää taiteidenvälisyyttä. Teatteritaidetta tarkastellaan historiallisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä.

Työtavat

Teatteritaiteen opiskelu tapahtuu ryhmässä, ja siinä korostuvat ryhmätyö- ja vuorovaikutustaidot. Oppilaan oman ilmaisu- ja havaintokyvyn harjoittaminen on keskeistä. Opetus tapahtuu pääasiassa viikko-opetuksena, mutta myös lyhyet kurssit osana opetusta ovat mahdollisia. Opetuksessa voidaan käyttää tarpeen mukaan eri taiteenalojen opettajia. Teemaopinnoissa opetus on monimuoto-opetusta, ja painopiste on esitysprosessiin tutustumisella ja osallistumisella. Teemaopinnot ovat sidoksissa näytelmän valmistusprosessiin ja kestävät harjoitusten ja esitysten vaatiman ajan. Teatteriesitysten katsominen ja niistä oppiminen kuuluu myös yhtenä keskeisenä työmenetelmänä opintoihin koko niiden keston ajan. Työtavoissa korostuu oppilaan kehityksen jatkuva tukeminen vuorovaikutteisen, monisuuntaisen palautediialogin muodossa.

Opetuksen tukena käytetään teatteritaiteen perusopetukseen laadittuja oppikirjoja. Arvioinnin työvälineenä opettajilla on käytössä Arvioinnin laatukirja, joka sisältää kuhunkin opintojaksoon soveltuvia arviointitehtäviä.

Oppimisen havainnollistamisen apuvälineenä sovelletaan positiivisen pedagogiikan vahvuusajattelua. Teatterilaisen vahvuuksiksi tai kehitettäviksi ominaisuuksiksi on valittu kymmenen vahvuutta, joiden kautta oppimista teatteritaiteessa jäsennetään. Ne ovat ominaisuuksia tai taitoja, joita tarvitaan pitkäjänteisessä teatteritoiminnassa, ja joita ryhmässä toimiminen ja teatterityöskentely kehittävät. Vahvuuksien avulla opettaja voi selkiyttää tavoitteita ja oppimiskohteita, ja oppilas voi paremmin ymmärtää ja jäsentää oppimista taiteessa.

Ryhmätyötaitoihin liittyvät vahvuudet:

- * ryhmätyötaidot
- * innostus
- * huumorintaju
- * ystävällisyys

Teatteritaitoihin liittyvät vahvuudet:

- * näkökulmanottokyky
- * uteliaisuus
- * rohkeus
- * sinnikkyys
- * luovuus
- * oppimisen ilo

Teatteritaiteen yleisen opetuksen rakenne

Opetus rakentuu kymmenestä opintokokonaisuudesta, jotka on määritelty taiteen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa. Opinnot koostuvat pääosin viikoittaisesta lähiopetuksesta. Syventävät teemaopinnot toteutetaan osin yhteistyössä muiden taiteen perusopetuksen ryhmien ja opettajien kanssa. Osa oppitunneista voidaan pitää muulla tavoin, mikäli se on tarkoituksenmukaista (esim. viikonloppuun sijoittuvat lyhytkurssit, projektit, yhteiset opintovierailut, leirit).

Oppilas saa ryhmässä ollessaan aina sisällöllisesti erilaisen lukuvuoden. Jos oppilas aloittaa opinnot myöhemmin kuin 7-8-vuotiaana, hän aloittaa heti ikäänsä vastaavassa ryhmässä. Saadakseen kuitenkin päättötodistuksen hän voi korvata puuttumaan jääneet suoritukset omaehtoisella työskentelyllä. Opettaja ja oppilas määrittelevät yhdessä suorituksen täydentävät tehtävät. Tehtävien määrittelyssä huomioidaan oppilaalta puuttuvan suorituksen sisältö ja oppilaan kiinnostuksen kohteet ja tavoitteet. Oppilas arvioi tavoitteidensa toteutumista. Opettaja hyväksyy suorituksen ja antaa tehtävistä palautteen.

Ryhmät alkavat joka toinen lukuvuosi. Järjestyksessä edellinen ryhmä toimii aina kummina seuraavalle ryhmälle. Opintoihin suunnitellaan yhteisiä aktiviteetteja, jotka tutustuttavat ryhmiä toisiinsa, tarjoavat mahdollisuuksia työskentelyyn yhdessä ja lujittavat teatterin yhteisöllisyyttä.

- * 1. ja 3. vuosi: Kummiryhmään tutustuminen. Kolmosten esityksen seuraaminen ja palaute.
- * 2. ja 4. vuosi: Esitysten seuraaminen ja palaute. Mahdollisesti yhteiset päättärit.
- * 3. ja 5. vuosi: Esitysten seuraaminen ja palaute. Mahdollisesti yhteiset päättärit.
- * 4. ja 6. vuosi: Esitysten seuraaminen ja palaute. Mahdollisesti yhteiset päättärit.
- * 5. ja 7. vuosi: Mahdollisesti yhteinen produktio ”Klassikko”. Yhteiset päättärit.
- * 6. ja 8. vuosi: Esitysten seuraaminen ja palaute. Todistustenjaossa kummiryhmä mukana.

12.1. Opetustuntien jakaantuminen yhteisissä- ja teemaopinnoissa

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on yhteensä 500 tuntia. Opintojen laajuuden laskennallisena perustana on käytetty 45 minuutin pituisia oppituntia. Yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia.

Koulutuksen järjestäjä turvaa opintonsa aloittaneille oppilaille mahdollisuuden koko yleisen oppimäärän suorittamiseen. Opetuksen kokonaismäärä mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden ja sisältöjen saavuttamisen. Opetusta järjestettäessä huomioidaan taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut tiedot ja taidot sekä käytettävät opetusmenetelmät.

Yleiseen oppimäärään kuuluvien opintokokonaisuuksien lisäksi oppilaitos voi tarjota oppilaitoskohtaisia valinnaisia opintokokonaisuuksia, joiden tavoitteet ja sisällöt laaditaan niin, että ne syventävät ja laajentavat opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä opintokokonaisuuksia.

Yleiset opinnot, yhteensä 300 oppituntia <i>* Aloitusikä 7-8 vuotta</i>	Kesto oppituntia/ lukuvuosi
Opintokokonaisuus 1: Ensiaskleet	30 h
Opintokokonaisuus 2: Teatterissa	40 h
Opintokokonaisuus 3: Näyttämöllä	60 h
Opintokokonaisuus 4: Keksimisen riemu – rohkea rokan syö!	50 h
Opintokokonaisuus 5: Tekstin lähteillä	60 h
Opintokokonaisuus 6: Oma esitys	60 h
Teemaopinnot, yhteensä 200 oppituntia	
Opintokokonaisuus 7 <i>* Työpaja 1: Teatterilajit</i>	50h
Opintokokonaisuus 8 <i>* Työpaja 2: Teatterin osa-alueet</i>	50h
Opintokokonaisuus 9 <i>* Työpaja 3: Teatterin monimuotoisuus</i>	50h
Opintokokonaisuus 10 <i>* Työpaja 4: Esityksen valmistaminen, tuotanto</i>	50h

12.2. Yhteisten opintojen tavoitteet ja sisällöt

Teatteritaiteen yhteiset opinnot Loimaan työväenopistossa on tarkoitettu teatteritaiteen perusopinnot 7-8-vuotiaana aloittaville oppilaille. Opinnot sisältävät yhteisten opintojen opintokokonaisuudet 1-6, joiden aikana oppilas tutustuu teatterin tekemisen lainalaisuuksiin ja toimintamalleihin sekä teatteriin taidemuotona. Yhteiset opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdistelevistä opintokokonaisuuksista.

12.1.1. Opetuksen tavoitealueet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan kokonaisvaltaista ilmaisua
- rohkaista oppilasta refleктоimaan omaa työskentelyään
- ohjata oppilasta havaitsemaan yhteyksiä muihin taiteenlajeihin.

Teatteriesitys

- motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja tutustumaan eri osa-alueisiin
- ohjata tunnistamaan esityksen harjoitusprosessin vaiheita.

Oma taiteellinen prosessi

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisa alueitaan
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja reflektoimaan omaa työskentelyään.

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatterin moninaiisiin työnkuviin.

12.3. Teatteritaiteen yhteisten opintojen paikalliset opintokokonaisuudet

Opintojen aikana oppilas tutustuu teatteritaiteen perustaitoihin. Neljä keskeistä opetuksen sisällöllistä osa-alueita, joiden kautta oppilaan edistymistä ja taitojen kehittymistä tavoitteiden suuntaisesti tarkastellaan, ovat

- 1) vuorovaikutustaidot ja vastuullinen työskentely ryhmän jäsenenä
- 2) fyysinen ilmaisu
- 3) äänenkäyttö ja puheilmaisu
- 4) esiintymistaidot ja oma taiteellinen prosessi

Opintokokonaisuudet 1-4 johdattavat teatterin peruskäsitteisiin ja työskentelytapaan sekä –prosessiin. Opetuksessa painotetaan teatterin ryhmätöluonnetta, oppilaan kykyä vuorovaikutukselliseen toimintaan ryhmän jäsenenä ja yhteistyöhön ryhmän muiden jäsenten kanssa. Teatteri- ja roolileikkien avulla vahvistetaan oppilaan ilmaisu- ja havaintokyvyn kehittymistä ja opetellaan oman kehon ja äänen käyttämistä työvälineenä. Juoni, tarina, roolihenkilö, toiminta jne. tulevat tutuksi erilaisten harjoitusten, improvisaatioiden sekä esitystehtävien kautta. Muiden esityksiä katsottaessa huomiota kiinnitetään erityisesti samana vuonna itse opiskeltaviin seikkoihin toisten esityksissä.

Opintokokonaisuuksien 5-6 aikana oppilaan tietoisuus omasta vastuullisesta ja aktiivisesta roolistaan teatteriesityksen osana lisääntyy. Samalla ryhmään sitoutumisen merkitys vahvistuu.

Esitysprosessien kautta tutustutaan teatterin eri osa-alueisiin: ohjaus, dramaturgia, näyttelijäntyö, puvustus ja maskeeraus, lavastus sekä valo- ja äänisuunnittelu ja opitaan erittelemään niiden merkitystä ja hyödyntämään monenlaisia mahdollisuuksia.

Tavoitealue teatteri osana yhteiskuntaa painottuu teatterin historiaa ja nykymuotoja opiskeltaessa. Teatterin yhteiskunnallinen merkitys ja tehtävä alkavat hahmottua oppilaille. Omaa esitystä valmistettaessa tarkastellaan esityksen kautta ryhmän valitsemaa ilmiötä tai aihetta. Muiden esityksiä katsottaessa pohditaan niiden sanomaa, ja mitä ne väittävät maailmasta.

1. ENSIASKELEET 30 h

Syyskauden tavoitteet:

VUOROVAIKUTUS JA RYHMÄSSÄ TOIMIMINEN:

Oppilas

- kokee ryhmän ilmapiirin turvalliseksi ja innostavaksi
- tuntee kuuluvansa ryhmään ja toimii yhteistyössä kaikkien sen jäsenten kanssa

FYYSINEN ILMAISU:

Oppilas

- saa purkaa energiaa ja ilmaista erilaisia tunteita harjoitteiden kautta
- rohkaistuu ilmaisemaan itseään monin eri tavoin ja nauttii siitä

ESIINTYMISTAITOT:

Oppilas

- kokee esiintymisen turvalliseksi
- harjoittaa keskittymiskykyään ja pitkäjänteisyyttään
- omaksuu teatteri-ilmaisun peruskäsitteitä

Opetuksen sisällöt:

- ryhmän yhteishengen luominen: tutustumis- ja ryhmäytymisharjoitteet
- fyysisen ilmaisun perusharjoitteet: liikuntaleikit, musiikkiliikunta, rytmiharjoitukset, ilmaisu- ja draamaleikit, aistiharjoitukset
- teatteri-ilmaisun peruskäsitteet esittäminen, fyysinen ilmaisu, äänenkäyttö, eläytyminen, improvisaatio: pienet esitykset omalle ryhmälle

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Arvioinnissa keskitytään oppilaan kykyyn toimia ryhmässä eli ohjeiden ja neuvojen vastaanottamiseen ja niiden mukaan toimimiseen. Opettaja ja ryhmä arvioivat yhdessä teatterin pelisääntöjen oppimista.

Kevätkauden tavoitteet:

VUOROVAIKUTUS JA RYHMÄSSÄ TOIMIMINEN:

Oppilas

- vahvistaa taitojaan toimia ryhmässä
- kannustaa toisia ja arvostaa muiden ideoita

FYYSINEN ILMAISU:

Oppilas

- rohkaistuu fyysiseen ilmaisuun

ESIINTYMISTÄIDOT:

Oppilas

- harjoittaa mielikuvitustaan ja eläytymiskykyään leikin, sadun ja seikkailujen maailmoissa

Opetuksen sisällöt:

- satujen ja tarinoiden kuunteleminen ja katseleminen, omien tarinoiden tuottaminen, tarinan kertominen yhdessä
- työskentelyn jäsentäminen sanallisesti, kuvallisesti ja ilmaisullisesti
- teatterin peruskäsitteet näytelmä, rooli, juoni, aihe, käännekohta: pienet esitykset omalle ryhmälle

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Painopiste on hyvän ilmapiirin ja ryhmähengen syntyisessä eli oppilaan ryhmätyötaidoissa. Opettaja ja ryhmä arvioivat harjoitteen jälkeen ryhmän yhteistyötä ja teatterin perustaitojen ja -käsitteiden oppimista yhdessä kysymyksen ”Miten me oltiin hyviä tai onnistuttiin? Miksi?” kautta. Itsearviointia harjoitellaan omaan toimintaan liittyvin pienin kysymyksin. Keväällä oppilaat arvioivat yhdessä ryhmän kanssa opintokokonaisuudelle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

2. TEATTERISSA 40 h

Syyskauden tavoitteet:

VUOROVAIKUTUS JA RYHMÄSSÄ TOIMIMINEN:

Oppilas

- vahvistaa ryhmässä toimimisen taitojaan ja ymmärtää ryhmätyön merkityksen teatterin tekemisessä
- rohkaistuu tuomaan esille omia näkemyksiään

FYYSINEN ILMAISU:

Oppilas

- heittäytyy kehollaan fyysiseen ilmaisuun kokonaisvaltaisesti

ÄÄNENKÄYTTÖ JA PUHEILMAISU:

Oppilas

- heittäytyy äänellään ilmaisuun kokonaisvaltaisesti

ESIINTYMISTAJIDOT:

Oppilas

- tutustuu teatterin eri elementteihin ja niiden luonteeseen
- lähestyy esiintymistä erilaisista lähtökohdista
- näkee useat erilaiset toteutustavat vaihtoehtoisina mahdollisuuksina

Opetuksen sisällöt:

- ryhmähenki ja fyysinen ilmaisu: kontaktileikit, liikuntaleikit
- draamalliset harjoitteet: eri teatterin elementit (ääni, kuva, tila, rekvisiitta, asut, maskeeraus, valaistus jne.) työskentelyn lähtökohtana
- teatterivierailu, toisten ryhmien esitysten katsominen
- teatterin toimintaympäristön havainnointi ja kokeilu erilaisin välinein

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Huomiota kiinnitetään oppilaan kykyyn toimia ryhmän jäsenenä sekä suostumiseen toimintaan. Rohkaistuminen fyysiseen ilmaisuun ja äänenkäyttöön on myös arvioinnin keskiössä. Harjoitellaan toisten esityksen havainnointia ja arvioimista taideteoksen katsojana ja teatteri-oppilaana.

Kevätkauden tavoitteet:

FYYSINEN ILMAISU:

Oppilas

- kehittää sanatonta ilmaisuun ja kehonhallintaansa
- rohkaistuu käyttämään eleitä, ilmeitä ja liikkeitä kerronnan välineenä
- osaa rakentaa erilaisia henkilöhahmoja kiinnittäen erityisesti huomiota fyysiseen ilmaisuun

ÄÄNENKÄYTTÖ JA PUHEILMAISU:

Oppilas

- osaa rakentaa erilaisia henkilöhahmoja kiinnittäen erityisesti huomiota äänenkäyttöön

ESIINTYMISTAJIDOT:

Oppilas

- eläytyy tarinaan roolihenkilön näkökulmasta
- oppii ymmärtämään henkilöhahmojen kirjoa monipuolisesti
- kohtaa ensimmäisiä yleisöjä roolissa pienten esitysten myötä
- saa onnistumisen kokemuksia

Opetuksen sisällöt:

- leikit ja improvisaatiot, jotka kehittävät tilanteessa olemista
- fyysisen ilmaisun harjoitteet: naamioiden valmistaminen ja käyttö
- roolihahmoon eläytyminen ja erilaisten hahmojen kehittäminen: karakterisointiharjoitukset
- pienimuotoiset esitykset tuotetun materiaalin pohjalta

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Opettaja arvioi ryhmän toimintaa ja antaa siitä välitöntä palautetta. Oppilas harjoittelee fyysiseen ilmaisuun ja äänenkäyttöön liittyvien havaintojen tekemistä ja palautteenantoa toisille kysymysten: ”Mitä me näimme?” ja ”Mitä kehuja haluaisit antaa toisille ja miksi?” avulla. Keväällä ryhmä arvioi yhdessä opintokokonaisuudelle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

3. NÄYTTÄMÖLLÄ 60 h

Lukuvuoden tavoitteet:

VUOROVAIKUTUS JA RYHMÄSSÄ TOIMIMINEN:

Oppilas

- oppii ottamaan vastuuta omasta osuudestaan työryhmän jäsenenä yhteisessä esityksessä
- harjoittelee itsenäistä, tavoitteellista työskentelyä
- tuo esille omia näkemyksiään

FYYSINEN ILMAISU:

Oppilas

- oppii rakentamaan roolihahmon ja soveltaa opittuja fyysisen ilmaisun taitoja toiminnassaan

ÄÄNENKÄYTTÖ JA PUHEILMAISU

Oppilas

- soveltaa aiemmin opittuja äänenkäytön taitoja roolihahmon rakentamiseen

ESIINTYMISTAITOT:

Oppilas

- sitoutuu pitkäjänteiseen prosessiin
- oppii näyttelijäntyön ja teatterin tekemisen peruskäsitteitä ja -taitoja
- tunnistaa teatterin eri osa-alueiden merkityksen esitysprosessissa; puvustus, lavastus, valo- ja äänimaailma
- kokee esitysprosessin rakentumisen pala palalta kokonaisuudeksi

- voittaa jännityksen ja nauttii esiintymisestä

Opetuksen sisällöt:

- rakennetaan esitys lyhyen tekstin pohjalta: tekstiin tutustuminen, roolitus, oman osuuden hahmottaminen, roolin rakentaminen, näyttämöharjoittelu
- toisten tekemän esityksen katsominen ja siitä keskusteleminen
- esityskokonaisuuden harjoittelu ja puvustuksen, lavastuksen ja valojen suunnittelu yhdessä

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Prosessin aikana toteutetaan vertaisarviointitehtävä roolihahmojen rakentamiseen liittyen. Opettaja arvioi havaintojen tekemistä ja palautteenantoa toisten esityksissä. Ryhmä arvioi valmistamansa esityksen prosessia ja lopputulosta yhdessä opettajan kanssa palauttehtävien ja -keskustelun avulla. Lisäksi tehdään yksilöllinen arviointitehtävä, jossa tarkastellaan oman ilmaisun ja äänenkäytön kehittymistä.

4. KEKSIMISEN RIEMU – ROHKEA ROKAN SYÖ! 50 h

Syyskauden tavoitteet:

VUOROVAIKUTUS JA RYHMÄSSÄ TOIMIMINEN:

Oppilas

- oppii kuuntelemaan toisia
- oppii antamaan tilaa toisten ideoille
- oppii hyväksymään ja näkemään mahdollisuuksia kaikkien ideoissa

FYYSINEN ILMAISU:

Oppilas

- monipuolistaa fyysistä ilmaisuaan

ÄÄNENKÄYTTÖ JA PUHEILMAISU:

Oppilas

- opettelee monipuolista äänenkäyttöä

ESIINTYMISTAITOT:

Oppilas

- tutustuu improvisaation käsitteeseen laajasti eri elementtien kautta
- rohkaistuu omakohtaisiin kokeiluihin ja omien rajojen etsintään
- käyttää nonverbaalin ilmaisun keinoja esiintymisessään

- nauttii erilaisten ilmaisukeinojen löytämisestä

Opetuksen sisällöt:

- rentoutus ja hengitystekniikka
- harjoitellaan oman äänen käyttöä ja erilaisten äänien tuottamista
- tuotetaan erilaisia rytmejä, liikettä; improvisoidaan vapaita tansseja musiikin mukaan
- muistoihin, kuviin, teksteihin, mielikuviin perustuvat improvisaatiot

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Arviointi keskittyy ohjaustilanteissa annettavaan välittömään palautteeseen. Sekä opettaja että ryhmä havainnoivat toimintaa ja antavat siitä palautetta. Huomiota kiinnitetään oppilaan kykyyn heittäytyä tekemiseen, kokeilla uutta sekä valmiuksiin suostua yhteistyöhön kaikkien ryhmän jäsenten kanssa ja toisten ideoiden hyväksymiseen.

Kevätkauden tavoitteet:

VUOROVAIKUTUS JA RYHMÄSSÄ TOIMIMINEN:

Oppilas

- kehittää herkkyyttään toisen henkilön viesteille
- sietää epävarmuuden tunnetta ja luottaa ryhmään kokeillessaan uutta

ESIINTYMISTAITOT:

Oppilas

- tutustuu improvisaatioteatteriin
- kehittää spontaaniuttaan ja avoimuuttaan
- voittaa epäonnistumisen pelon ja itsekritiikin ja uskaltaa ideoida
- kehittää kykyään olla läsnä esiintymistilanteissa

Opetuksen sisällöt:

- improvisaatioteatteri
- improvisaatioharjoitteet
- suunnitellut improvisaatiot
- improvisaatioharjoituksia tekstin pohjalta
- pienimuotoiset improesitykset

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Arvioinnissa tarkastellaan syksyllä opittujen taitojen syventämistä esitysprosessissa. Myös ryhmän yhteistoimintaa arvioidaan. Esityksestä keskustellaan ryhmänä ja itsenäisesti arvioiden.

5. TEKSTIN LÄHTEILLÄ 60 h

Syyskauden tavoitteet:

FYYSINEN ILMAISU:

Oppilas

- kehittyä oman ilmaisunsa jäsentämisessä ja tietoisessa hahmottamisessa

ESIINTYMISTÄIDOT:

Oppilas

- tutustuu erilaisiin näytelmäteksteihin ja tyyllilajeihin
- ymmärtää dramaturgian peruskäsitteitä
- hahmottaa erilaisia dramaturgisia malleja
- osaa nimetä ja tunnistaa eri tyyllilajeja
- oppii näytelmän analysoimisen peruskäsitteitä

Opetuksen sisällöt:

- tutustutaan tekstien dramaturgiaan erilaisin esimerkein
- tekstin analysointi: analysoidaan näytelmäkohtauksia toiminnallisien menetelmin
- dramaturgiset käsitteet: käydään läpi käytännössä erilaisia dramaturgisia malleja
- tyyllilajit: katsotaan erilaisia esitysnäytteitä teatterissa tai videolta

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Arviointi painottuu oppilaan kykyyn omaksua tietoa eri tyyllilajeista ja dramaturgisista malleista sekä kykyyn analysoida näytelmätekstiä.

Kevätkauden tavoitteet:

VUOROVAIKUTUS JA RYHMÄSSÄ TOIMIMINEN:

Oppilas

- ottaa vastuun omasta osuudestaan ja ymmärtää sitoutumisen merkityksen teatterityössä
- oppii ratkaisukeskeistä ryhmätyöskentelyä kohdatessaan erilaisia haastavia tilanteita prosessin aikana

ESIINTYMISTÄIDOT:

Oppilas

- käyttää syksyllä oppimaansa perustana kevään työskentelylle käydessään läpi prosessin tekstistä esitykseksi
- kehittää karakterisointitaitoaan eli kykyään kuvata roolihenkilö liikkeen, puheen ja toiminnoin
- on mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa esityksen visuaalisia tai teknisiä ratkaisuja

- saa onnistumisen kokemuksia

Opetuksen sisällöt:

- harjoitellaan esityskokonaisuus valmiin näytelmäkirjoituksen pohjalta (yhdessä teemaopintojen OK7 ja OK8 kanssa).

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Arviointi keskittyy syksyllä opittujen tietojen käytännön soveltamiseen esitysprosessissa. Oppilaat toteuttavat vertaisarviointia pienryhminä. Opettaja ja oppilaat pohtivat, miten opittua pystyttiin tuomaan esiin esityksessä. Oppilas arvioi myös omaa onnistumistaan itsearviointitehtävän kautta.

6. OMA ESITYS 60 h

Lukuvuoden tavoitteet:

VUOROVAIKUTUS JA RYHMÄSSÄ TOIMIMINEN:

Oppilas

- reflektoi aiempia opintojaan ja asettaa itselleen uusia tavoitteita ja kehittämiskohteita kuudennelle vuodelle
- sitoutuu ryhmän yhteiseen ideaan
- sitoutuu toimimaan osana omaa vastuualuettaan tuotannossa

FYYSINEN ILMAISU:

Oppilas

- kehittää tietoisesti fyysistä ilmaisuaan itsereflektion pohjalta asettamiensa tavoitteiden suuntaisesti

ÄÄNENKÄYTTÖ JA PUHEILMAISU:

Oppilas

- kehittää tietoisesti äänenkäyttöään, puheilmaisuutaan ja puhetekniikkaansa itsereflektion pohjalta asettamiensa tavoitteiden suuntaisesti

ESIINTYMISTAITOT:

Oppilas

- osallistuu ryhmälähtöisesti esityksen teeman valitsemiseen
- tuottaa eri lähtökohdista käsin materiaalia valittuun teemaan liittyen
- saa kokemuksia ideasta esitykseksi -prosessista
- kehittää näyttämöllistä mielikuvitustaan ja muototajuaan
- näkee toteutuksellisia ratkaisuja ja tuo ne esille
- hyödyntää aiemmin oppimiaan tietoja ja taitoja omassa näyttelijäntyössään

- heittäytyy rohkeasti ja innolla työskentelyn eri vaiheisiin pelkäämättä epätietoisuutta lopputuloksesta

Opetuksen sisällöt:

- devising theatre eli ryhmälähtöinen esityksen valmistamisprosessi (ideasta esitykseksi): valmistetaan esitys jonka sisällön oppilaat ja opettaja tuottavat yhdessä
- liitetään esitykseen kaikki tarvittavat teatterin elementit
- esiinnyttään yleisölle

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Fokuksessa oman ryhmän esitys sekä muiden tekemien esitysten katsominen. Pohditaan miksi, kenelle ja millä tavoin esitys haluttiin toteuttaa. Arvioidaan esityksen tavoitteiden ja sanoman välittymistä sekä oman tekijyyden kehittymistä prosessin aikana. Arvioidaan oman vastualueen onnistumista ja sitä, mitä vastuullisuus opetti itselle ja ryhmälle. Oman esityksen valmistusprosessin aikana jokaisen oppitunnin päätteeksi pohditaan: "Miten se, mitä tänään teimme, auttaa lopputulosta?"

12.4. Teatteritaiteen teemaopinnot

Opinnoissa syvennetään teatteritaiteen ilmaisullista ja teknistä osaamista sekä monipuolistetaan oppilaan ymmärrystä teatterista. Teemaopinnoissa voidaan tehdä yhteistyötä muiden taiteenalojen kanssa ja kutsua eri alojen asiantuntijoita vierailijoiksi, käydä teatteriesityksissä ja tutustumisvierailuilla sekä esittää omaa produktiota muualla.

Teemaopinnoissa oppilas syventää omakohtaisia kokemuksiaan esitysprosessista ja työryhmän jäsenenä toimimisesta. Opinnoissa tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten harjoitteiden ja esitystentekoprosessien kautta, keskustellaan, analysoidaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä. Teatteria tarkastellaan laajemmin yhteiskunnallisena ilmiönä. Lisäksi tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin sekä tuotetaan niitä itse. Harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Teemaopinnot suoritetaan kurssimuotoisesti olemalla mukana erilaisissa rooleissa ja eri produktioissa. Oppilas suorittaa opinnot suunnittelemalla opettajan kanssa, millaisia näkökulmia kuhunkin produktioon valitaan ja millaisia tavoitteita oppimiselle asetetaan. Teemaopinnoista voi saada suorituksia eri järjestyksessä ja yhden lukuvuoden aikana on mahdollista suorittaa useampi opintokokonaisuus. Teemaopintoihin voidaan liittää myös kesäteatteria, kesäleirijaksoja tai kansainvälisen toiminnan leirejä, mutta niistä sovitaan kunkin oppilaan kanssa henkilökohtaisesti riippuen kulloinkin tarjolla olevista mahdollisuuksista. Opintokokonaisuudet yhdistelevät eri tavoitealueita.

12.4.1. Teemaopintojen tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilaita vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta ymmärtämään läsnäolon merkitys esiintymistilanteessa

- ohjata oppilasta kehittämään kokonaisvaltaista ilmaisuaan
- rohkaista oppilasta refleктоimaan omaa ja muiden työskentelyä.

Teatteriesitys

- motivoida ja sitouttaa oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja syventymään pitkäjänteisemmin johonkin tai joihinkin osa-alueisiin
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriesitysten eri muotoihin
- ohjata oppilasta tutustumaan näytelmäkirjallisuuteen ja harjoittelemaan näytelmien lukemista.

Oma taiteellinen prosessi

- ohjata oppilasta havainnoimaan itseään sekä ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään
- rohkaista oppilasta löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan ja ilmaisemaan itseään
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja refleктоimaan omaa työskentelyään.

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria ja teatteritaidetta osana elämää ja yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatterin moninasiin tehtävänkuviiin, teatteritaitojen hyödyntämiseen eri ammateissa, työnhaussa, opiskelussa sekä harrastamaan teatteria monipuolisesti
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona ja sen yhteyksiin muihin taiteisiin
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä.

12.5. Teemaopintojen paikalliset opintokokonaisuudet

OK 7 Teatterilajit, työpaja (50 h):

Tavoitteet:

Oppilas

- saa kokemuksia kokeilevasta ja tutkivasta teatterista
- syventää oppimiaan fyysisen ilmaisun ja äänenkäytön taitoja ja soveltaa niitä eri tavoin
- oppilas lisää tietämystään keskeisistä eri aikakausien käsikirjoituksista

Opetuksen sisällöt:

Oppilas perehtyy yhteen tai useampaan eri teatterilajiin (esim. musiikkiteatteri, nukketeatteri, tanssiteatteri, fyysinen ilmaisu, osallistava teatteri), osallistuu esityksen suunnitteluun ja toteutukseen. Oppilas tutustuu teatterin historiaan ja nykymuotoihin omakohtaisen tekemisen, teksti- ja esitysanalyysin kautta. Harjoitellaan esityskokonaisuus valmiin näytelmäkäsikirjoituksen pohjalta (yhdessä yhteisten opintojen OK5 ja teemaopintojen OK8 kanssa).

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Arvioinnissa keskitytään tiedon omaksumiseen ja soveltamiseen osana esityksen valmistamisen ryhmäprosessia. Menetelmien soveltamisesta keskustellaan yhdessä reflektoiden omaa oppimista.

OK8 Teatterin osa-alueet, työpaja (50 h):

Tavoitteet:

Oppilas

- saa kokemuksia toimimisesta työryhmän jäsenenä teatterituotannon eri osa-alueilla
- laajentaa käsitystään teatterista taiteenlajina

Opetuksen sisällöt:

Oppilas valitsee yhden tai useamman näkökulman esitysprosessiin perehtymällä näyttelijäntyöhön, ohjaajantyöhön, dramaturgiaan, lavastustaiteeseen, valo- ja äänisuunnitteluun tai teatteripuvustukseen ja maskeeraukseen sekä osallistumalla julkisen esityksen valmistamiseen. Harjoitellaan esityskokonaisuus valmiin näytelmäkirjoituksen pohjalta (yhdessä yhteisten opintojen OK5 ja teemaopintojen OK7 kanssa).

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Arvioinnissa painottuu uusien tietojen ja taitojen omaksuminen ja oman osaamisen soveltaminen osana esityksen tuotantoprosessia. Erilainen näkökulma teatterin tekemiseen tuo myös arviointiin uudenlaisen näkökulman, jossa kokonaisuuden eri osa-alueet painottuvat muita opintojaksoja enemmän oppilaan omakohtaisen kokemuksen kautta.

OK9 Teatterin monimuotoisuus, työpaja (50 h):

Tavoitteet:

Oppilas

- saa kokemuksia kokeilevasta ja tutkivasta teatterista
- kehittää pitkäjänteisyyttään työskentelyssä
- muodostaa omia taiteellisia visioita ja tuo niitä käytäntöön

Opetuksen sisällöt:

Oppilas tutustuu teatterin historiaan ja nykymuotoihin omakohtaisen tekemisen, teksti- ja esitysanalyysin kautta.

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Arviointi keskittyy oppilaan itsenäiseen ajatteluun ja työskentelyyn sekä oman taiteellisen prosessin läpikäymiseen. Tavoitteenasettelussa ja arvioinnissa korostuu itsereflektio ja kyky tarkastella ja sanallistaa omaa työskentelyä.

OK10 Esityksen valmistaminen, tuotanto, työpaja (50 h):

Tavoitteet:

Oppilas

- luo omaa tutkivaa, analyyttistä ja kehittävää työnotettaan osana julkisen esityksen suunnittelua yksin tai ryhmässä
- syventää esiintymistaitojaan ja kehittää yksilöllisesti taiteellista ilmaisukykyään

Opetuksen sisällöt:

Julkisen esityksen suunnittelu ja toteutus yksin tai ryhmässä. Oppilas kirjoittaa havainnoistaan ja kokemuksistaan prosessipäiväkirjaa.

Arvioinnin kohteet ja toteutus:

Arviointi keskittyy oppilaan itsenäiseen ajatteluun ja työskentelyyn sekä oman taiteellisen prosessin läpikäymiseen. Arvioinnissa korostuu itsereflektio ja kyky tarkastella ja sanallistaa omaa työskentelyä. Oppilaan ja opettajan yhteisessä palautekeskustelussa tehdään oppimista näkyväksi oppimispäiväkirjan ja keskustelun apukysymysten avulla.

12.5.1. Yhteistyö huoltajien kanssa

Teatteritaiteen perusopetus järjestää yleisen vanhempainillan tarpeen vaatiessa. Oppilaiden vanhemmilla on myös halutessaan mahdollisuus tutustua opintoryhmien toimintaan seuraamalla oppituntia. Vanhemmille lähetetään kutsut opintoryhmien toteuttamiin tapahtumiin ja esityksiin. Opettajat pitävät yhteyttä koteihin tarpeen mukaan, ja vanhemmille tiedotetaan opetukseen liittyvistä tapahtumista ja ryhmän toiminnasta. Yhteistyössä pyritään sopimaan opintokäyntien ja esitysten sekä harjoitusten aikataulut.

Palautteen saaminen vanhemmilta on tärkeää. Vanhempia kehoitetaan tarvittaessa sopimaan opettajan kanssa tapaamisaika, mikäli on tarvetta pidempään keskustelutuokioon. Opettaja käyttää pääasiassa WhatsApp-ryhmäviestiä tiedotuksessa.

Oppilastiedote

Opintojen alkaessa syksyllä oppilaille jaetaan tiedotuskirje, josta löytyvät lukuvuoden opintoryhmiin liittyvät tiedot sekä opettajien ja Loimaan työväenopiston yhteystiedot. Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma on nähtävissä myös Loimaan työväenopiston verkkosivuilla: www.opistot.fi ja os.<https://peda.net/lt>. Opetusryhmien aikataulut löytyvät myös Loimaan teatterin www-sivuilta ns. teatterilukkarista.

Lasten tuonti ja haku

Vastuu oppilaista on oppilaitoksella vasta, kun heidät on tuotu / he ovat tulleet opetustiloihin niin, että opettaja on heidät nähnyt. Esimerkiksi käytävässä oppilaat liikkuvat omalla vastuullaan. Pienimpien oppilaiden vanhempien tulee sopia opettajan kanssa, onko lapsella lupa tulla Vesikoskitalon alakertaan tai ulkopuolelle odottamaan.

Teatteriesitykset Loimaan teatterissa

Loimaan Seudun Teatteriyhdistys ry:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti kaikki teatteritaiteen perusopetuksen oppilaat voivat lukukausimaksun maksettuaan saada kortin, jota Loimaan teatterin kassalla esittämällä on oikeutettu katsomaan teatteriesityksiä ilmaiseksi.

12.6. Arviointi

12.6.1. Oppimisen arviointi

Arvioinnin tarkoitus on auttaa yksilöä tunnistamaan ja ymmärtämään opittua ja opiskelemaan tavoitteiden suuntaisesti. Arviointi on kannustavaa ja rohkaisevaa ja ohjaa oppilasta myös omien tavoitteiden asettamiseen. Oppilaalla tulee olla tilaisuus asettaa itselleen kuhunkin opintojaksoon ja produktioon liittyvät henkilökohtaiset oppimistavoitteet. Jokainen opintokokonaisuus sisältää oppimisen tueksi laadittuja arviointitehtäviä, joiden tarkoituksena on sekä edistää oppilaan tietojen ja taitojen kehittymistä että antaa opettajalle tarvittavaa tietoa opetustyön kehittämistä varten.

Teemaopinnoissa oppilas kehittää itsearviointitaitojaan pitämällä prosessipäiväkirjaa. Opintojen loppuvaiheessa omien tavoitteiden asettaminen ja niiden toteutumisen seuraaminen ja arvioiminen on erityisen tärkeää. Viimeisenä opintovuonna oppimispäiväkirja ja henkilökohtainen arviointikeskustelu auttavat oppilasta oman oppimisen havainnoimisessa.

Arviointi tapahtuu sekä tuntityöskentelyn aikana että keskitetysti opintokokonaisuuksien päättyessä. Opettajilla on käytössään Arvioinnin laatukirja, joka sisältää opintojaksojen arviointiin liittyvää oheismateriaalia, tehtäväpohjia jne. Palautetilanteissa opetellaan myös keskustelemaan ja analysoimaan sekä nähtyä että itse tehtyä.

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota opetukselle määriteltyjen tavoitealueiden keskeisiin sisältöihin:

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot:

- vuorovaikutustaitoihin ja kykyyn toimia ryhmän jäsenenä
- fyysisen ilmaisun kehittymiseen
- äänenkäytön ja puheilmaisun kehittymiseen

Teatteriesitys:

- teatterin peruskäsitteiden hallintaan ja eri osa-alueiden tuntemukseen
- kykyyn tunnistaa harjoitusprosessin vaiheita
- taitoon työskennellä pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti esityksen valmistusprosessissa

Oma taiteellinen prosessi:

- luovuuteen, rohkeuteen ja uteliaisuuteen teatterin keinojen käyttämisessä
- kykyyn asettaa tavoitteita oppimiselleen ja tunnistaa vahvuuksiaan
- kykyyn reflektoida omaa työskentelyään

Teatteritaide osana yhteiskuntaa:

- taitoon käsittää teatteritaide yhteiskunnallisena ilmiönä
- kykyyn ymmärtää teatteritaide osana yhteiskunnallista vuoropuhelua

Arvioinnin laatukirja sisältää jokaisen opintokokonaisuuden aloitukseen tarkoitetun tehtäväpohjan oppilaiden omien tavoitteiden asettamiselle. Kyseisen lukuvuoden tavoitteita tarkastellaan yhdessä, omaa osaamista kartoitetaan ja oppimiselle asetetaan tavoitteet. Opettaja säilyttää tehtäväpohjat, ja sekä lukukauden vaihtuessa että lukuvuoden päättyessä tavoitteisiin palataan ja niiden toteutumista arvioidaan yhdessä.

Muiden esitysten katsominen ja niistä saatu katsojapalaute on myös olennainen osa ryhmän kehittymisen seuraamista. Minkälaista palautetta saimme, mihin se kohdistui, missä onnistuimme, mikä ei välittynyt yleisölle tai jäi huomiotta jne.?

Kirjahylly-tehtäväpohjaan merkitään vuoden lopussa esitykset, joissa on oltu mukana. Kirjahylly täyttyy vuosi vuodelta, ja tuo myös monenlaisia muistoja oman matkan varrelta. Osaamisen karttumisen vuosi vuodelta tulee näkyväksi, kun kirjahyllyyn vilkaisee.

Opintojen myöhemmässä vaiheessa on mahdollista käyttää esityksen videotallennetta arviointitehtävän pohjana. Ryhmä voi tarkastella eri tavoitteiden toteutumista videon kautta.

12.6.2. Toiminnan arviointi

Arviointi on myös opetuksen kehittämisen kannalta erittäin tärkeää. Oppilailta on mahdollisuus antaa opetuksesta palautetta opettajille sekä vapaasti että keskitetysti esimerkiksi lukukauden lopussa. Myös vanhemmillä on jatkuvasti mahdollisuus antaa toiminnasta palautetta. Ohjaajien ja huoltajien yhteisessä WhatsApp-ryhmässä molemminpuolinen asioiden ottaminen keskusteluun ja kommentoiminen on ajantasaista, ja asioihin voidaan reagoida nopeallakin aikataululla. Avoin ja välitön keskinäinen vuorovaikutus mahdollistaa ehdotusten tekemisen ja toiminnan muuttamisen tai kehittämisen yhteisesti sopimalla. Ryhmäkeskustelussa tai yksityisviestillä voidaan kartoittaa jokaisen mielipide asiaan.

Oppilaitos arvioi toimintaansa ja antamaansa opetusta säännöllisesti keräämällä palautetta oppilailta ja huoltajilta.

12.7. Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Teatteritaiteen perusopetuksen luontevat yhteistyökumppanit löytyvät muiden taiteenalojen parista sekä perusopetuksen piiristä että sen ulkopuolelta. Loimaan työväenopiston eri piirien kanssa voidaan toteuttaa yhteisiä kursseja tai poikkitaiteellisia projekteja. Lisäksi kehittämissyhteistyötä ja oppiaineiden välistä yhteistyötä voidaan toteuttaa muiden Loimaalla taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten (kuvataideoppilaitos, musiikkiopisto) tai taiteen alalla toimivien tahojen kanssa.

Teatteritaiteen ryhmillä on kahdella tavalla tärkeä merkitys lasten taidekasvatukselle Loimaalla. Yhtäältä seudun lapset pääsevät toteuttamaan itseään teatteritaiteen parissa tekijöinä, toisaalta päiväkotilapset ja koululaiset voivat helposti tulla katsomaan lasten ja nuorten valmistamia esityksiä oman paikkakunnan teatteriin. Paikallisten yhteistyökumppaneiden lisäksi voidaan tarpeen tullen solmia yhteyksiä kumppaneihin kotimaassa tai ulkomailla sekä liittyä alan liittoihin.